

SPOROČILO ZA MEDIJE

Ljubljana, 26. februar 2014

NAJUSPEŠNEJŠI ALPINISTI IN ŠPORTNI PLEZALCI V LETU 2013

Danes, 26. februarja 2014, je v Cankarjevem domu v Ljubljani v okviru 8. mednarodnega festivala gorniškega filma potekal Alpinistično-plezalni večer, slovesna razglasitev in podelitev priznanj najuspešnejšim alpinistom in športnim plezalcem za največje dosežke v alpinizmu in športnem plezanju v letu 2013. Najvišja priznanja so prejeli: Anastasija Davidova (naj alpinistka), Luka Krajnc (naj alpinist), Mina Markovič (naj športna plezalka) in Domen Škofic (naj športni plezalec) ter Tone Škarja, priznanje za življenjsko delo na področju alpinizma.

Alpinistično-plezalni večer organizirajo Planinska zveza Slovenije ter njeni Komisija za alpinizem in Komisija za športno plezanje PZS. **Namen izbora** je predvsem ocena in ovrednotenje najkvalitetnejših alpinističnih vzponov in vrhunskih športno-plezalnih dosežkov ter širši javnosti predstaviti najboljše dosežke naših alpinistov in športnih plezalcev v minulem letu.

S tokratno prireditvijo pa je Planinska zveza **zaokrožila** tudi **celoletno praznovanje 120-letnice** organiziranega planinstva v Sloveniji in ustanovitve Slovenskega planinskega društva (1893–2013), katerega naslednica je Planinska zveza Slovenije. Praznovanje smo pričeli na dan ustanovitve SPD 27. 2. 2013 z odkritjem spominske plošče na pročelju Name v centru Ljubljane, kjer je bilo ustanovljeno SPD, in s slavnostno akademijo istega dne, preko leta pa se je zvrstilo izjemno število zanimivih dogajanj, v katera so bila vključena številna planinska društva, meddruštveni odbori planinskih društev, komisije PZS in posamezniki.

Številne prisotne na razglasitvi najuspešnejših je na začetku pozdravil predsednik Planinske zveze Slovenije **Bojan Rotovnik**. V nagovoru je poudaril široko razvejano dejavnost PZS, ki je vidna na številnih področjih, posebno pozornost pa PZS namenja alpinizmu in športnemu plezanju. *»Slovenija je v svetovni gorniški javnosti že zdavnaj dobila status ene izmed velesil, saj so uspehi naših alpinistov in športnih plezalcev, na področju klasičnega in športnega plezanja, znani širom po svetu. Seznam imen uspešnih slovenskih alpinistov in športnih plezalcev je dolg in se iz leta v leto dopolnjuje. Kljub temu, da je slovenski prostor geografsko majhen in za mnoge komaj prepoznaven ali celo neznan, pa so se mladi plezalci kaj hitro preizkusili v novostih, ki so v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja iz ameriške celine prišle v Evropo. Razmahnilo se je prosto plezanje, plezanje na zaledenelih slapovih, plezanje v kombinaciji skale in ledu. Alpinisti so prepoznavni v tujini, izziv pa je doseči večjo prepoznavnost v Sloveniji, prav tako je izziv po Slovenski mladinski alpinistični reprezentanci ustanoviti tudi člansko reprezentanco. Veselijo me izjemni uspehi v športnem plezanju, kjer vidim, da imajo plezalci vedno znova še možnosti izboljšanja svojih rezultatov in dosegajo izvrstne rezultate,«* je dejal predsednik Rotovnik.

NAJUSPEŠNEJŠI v letu 2013

Najuspešnejša **alpinistka** v letu 2013 je **Anastasija Davidova** (AO PD Ljubljana–Matica).

Najuspešnejši **alpinist** v letu 2013 je **Luka Krajnc** (AO PD Celje – Matica).

Najperspektivnejši alpinist v letu 2013 je **Martin Žumer** (AO PD Radovljica).

Najuspešnejša **športna plezalka** v letu 2013 je **Mina Markovič** (PK 6b Ptuj).

Najuspešnejši **športni plezalec** v letu 2013 je **Domen Škofic** (ŠPO PD Radovljica).

Prvič je bil podeljena **NAGRADA ZA ŽIVLJENJSKO DELO NA PODROČJU ALPINIZMA**, ki jo je prejel **Tone Škarja** (AO PD Kamnik), alpinistični in odpravarski veljak, za katerega je bila celotna alpinistična srenja enotna, da si nagrado več kot zasluži. **Več** na [spletnem mestu PZS >>>](#).

NAGRADE ZA POSEBNE DOSEŽKE V ALPINIZMU so prejeli: Andrej Grmovšek* (AO APD Kozjak Maribor), Domen Kastelic (Akademski AO), Janez Svovljšak (AO PD Kranj), Luka Lindič (AO PD Celje – Matica), Marko Prezelj (AO PD Kamnik), Tadej Krišelj (AO PD Kamnik), Tina Di Batista (AO PD Ljubljana–Matica), Tomaž Jakofčič (Akademski AO).

* na predlog KA PZS

PRIZNANJA ŠPORTNIM PLEZALCEM ZA VRHUNSKE DOSEŽKE NA TEKMOVANJIH so prejeli: Jernej Kruder (ŠPO PD Celje – Matica), Urban Primožič (PK Škofja Loka) in Maja Vidmar (PK Škofja Loka).

PRIZNANJA PERSPEKTIVNIM ŠPORTNIM PLEZALCEM za rezultate na svetovnem in evropskem mladinskem prvenstvu: Martin Bergant (PK Škofja Loka), Janja Garnbret (Šaleški AO), Matic Kotar (ŠPO PD Rašica), Sara Lukič (Šaleški AO), Anže Peharc (ŠPO PD Tržič).

PRIZNANJE TRENERJEMA NAJUSPEŠNEJŠE ŠPORTNE PLEZALKE IN PLEZALCA, to sta: **Roman Krajnik** (PK Škofja Loka), trener Mine Markovič, najuspešnejše športne plezalke za leto 2013 in tudi trener državne članske reprezentance, ter **Uroš Grilc** (ŠPO PD Radovljica), trener Domna Škofica, najuspešnejšega športnega plezalca za leto 2013.

PRIZNANJE ZA FAIR PLAY so podelili letos **prvič**, in sicer ga je prejel Anže Štremfelj (PD Kranj) za fair play potezo, ko je na tekmi za državno prvenstvo kot trener opozoril sodnika na napako svoje tekmovalke pri nepravilnem vpenjanju. Anže je s tem pokazal svoj športni duh in dosledno spoštovanje pravil ter samonadzora tako ob zmagi kot ob porazu.

Alpinistično-plezalni večer 2014 je potekal v **okviru 8. mednarodnega festivala gorniškega filma Domžale** (IMFFD), 24.–28. 2. 2014. **Društvo za gorsko kulturo**, organizator 8. IMFFD, je pripravil na podelitvi tudi kulturni program, v katerem so si gledalci ogledali naslednje zanimive kratke **filme** letošnjega IMFFD: Volk samotar, Zadnji veliki vzpon, Projekt Petzl

IZJAVE:

Anastasija Davidova, najuspešnejša alpinistka v 2013. Nastja, čestitke. Po letu 2011 si ponovno najuspešnejša alpinistka Slovenije. Po čem se je leto 2013 tebi vtisnilo najbolj v spomin?

Zagotovo po vzponu na Fitz Roy, ki sem si ga res želela enkrat preplezati. Še posebej sem vesela, da mi je to uspelo s soplezalco, s Tino, tako da sva bili obe puncici in obe pripravljene s skupnimi močmi res vse vložiti v uspeh. Vsaka je dala vse od sebe in sva uspeli priti na vrh. To mi bo zagotovo najbolj ostalo v spominu. Prav tako mi veliko pomeni prosta ponovitev Boningtonove smeri v Frenejskih stebrih na Mont Blancu. Res krasno delo, vse pohvale avtorja, sploh za tisti čas.

Mina Markovič, najuspešnejša športna plezalka v 2013. Mina, čestitke za četrti zaporedni naslov najuspešnejše športne plezalke za minulo leto. Kaj meniš o priznanju in ali vidiš kakšno mlajšo plezalko, ki bi ti postala konkurenca pri teh priznanjih?

Hvala za priznanje in čestitke. Čeprav je že četrto priznanje, ga je vsako leto prijetno dobiti, se spomniti na preteklo leto. Čeprav so priprave že v polnem teku, ti da to še en ščepec motivacije za novo sezono, da bo še ena taka sezona ali še boljša – ker vedno gre lahko še boljše. Gotovo pa so tu tudi mlade tekmovalke, ki zelo dobro delajo in plezajo in komaj čakam, da jih vidim na mestu, kjer sem sedaj jaz. Se pa zagotovo ne bom dala zlahka (smeh).

Domen Škofic, najuspešnejši športni plezalec v 2013. Drugič zapored si postal najuspešnejši športni plezalec v minulem letu. Kaj ti pomeni priznanje? Meniš, da je zaledje športnih plezalcev tako močno, da ti bi v prihodnosti kmalu lahko kdo prevzel to priznanje?

Definitivno sem vesel tega priznanja. Ker, kot pravite, je veliko fantov, ki so mu za petami oziroma so mi enakovredni, le še realizirati morajo to na tekmah. Vsak od nas se trudi za te uspehe in upam, da bo tako še naprej. Tako da ja, vesel sem priznanja.

Tone Škarja, nagrada za življenjsko delo na področju alpinizma. Iskrene čestitke za nagrado, to je bil pravi biser večera. Kaj vam pomeni nagrada?

Hvala za čestitke. Moram reči, da je bilo popolno presenečenje, ko sem odkril to na spletnem portalu PZS. Ko sem po presenečenju in navdušenju potegnil črto, lahko sedaj mirno rečem, da je to moje najpomembnejše

in najvišje priznanje, ki sem ga za alpinizem dobil v vseh svojih letih alpinizma, v svojem življenju. Prvič, ker ga je podelila alpinistična srenja, torej tisti, ki najbolj poznajo alpinizem, Himalajo itd. Hkrati pa so med sabo najbolj kritični, in je tako nagrado težko dobiti. Dobil pa sem prvo nagrado za življenjsko delo v alpinizmu, ki so jo kdaj komu podelili. Drugič pa zato, ker gre za dejavnost, ki je po svoje pri Slovencih premalo cenjena tudi na drugih področjih. Premalo pomena dajemo tistim, ki znajo organizirati delo drugih, in to je tisto pomembno, kar je bilo tudi pri odpravah. Pomembno pa je tudi v družbi in širše. Imamo krasne obrtnike – tudi med alpinisti, imamo pa izredno malo tistih, ki bi znali obrtnike spraviti za skupno delo na višji ravni, tako tudi v državi. Zato mi toliko pomeni – ker kaže oboje, kaže na to, da so alpinisti presegli svoje rivalstvo; in da so se zavedali, kaj to pomeni. Pa tudi sicer se je pri športu letos ob olimpijskih igrah močno pokazal moštveni, skupinski duh.

Luka Krajnc, najuspešnejši alpinisti za 2013, član Slovenske mladinske alpinistične reprezentance (SMAR). Trenutno je s SMAR-om na izmenjavi na Japonskem, zato se prireditve ni udeležil. Je eden najboljših slovenskih vrhunskih alpinistov nove generacije. Njegov vsakoletni seznam najtežjih smeri je izjemen. Na visoki ravni pleza tako skalne kot kombinirane smeri. Leto 2013 je začel odlično z novo težko smerjo na patagonski Fitz Roy, nadaljeval z velikimi alpskimi stenami, sezono pa končal z odpravo SMAR v Tibetu. **Najperspektivnejši alpinist** za 2013 **Martin Žumer**, tudi član SMAR, je prav tako kot Luka s SMAR-om na Japonskem, na izmenjavi z mladimi japonskimi alpinisti, ki jih je SMAR gostil lansko zimo v Sloveniji.

OBRAZLOŽITVE

NAJUSPEŠNEJŠI v ALPINIZMU v letu 2013

Strokovno komisijo, ki je naredila izbor najboljših in najperspektivnejših alpinistov, so sestavljali izkušeni alpinisti različnih generacij, ki poznajo razmere v slovenskem in svetovnem alpinizmu: Andrej Štremfelj, Matej Kladnik, Milan Romih, Peter Mežnar, Tadej Debevec, Tanja Grmovšek, Tone Škarja, Urban Ažman in Urban Golob. Opravili so zahtevno delo, saj so bili vzponi in preplezane smeri tudi v letu 2013 izvrstne.

Načelnik Komisije za alpinizem PZS **Miha Habjan** je o kriterijih in izboru dejal: *»Glavni kriteriji za izbor so bili vrhunskost, prvenstvo, ideja in izbira cilja, drznost in avantura ter seveda način opravljenega vzpona. Strogo so dobili prednost vzponi, ki so odstopali od lanskega povprečja najboljših vzponov ter vzponi resnično pravega alpinističnega značaja. Izbrani najuspešnejši alpinisti so dobili prepričljivo večino glasov. Tudi letos so bili izbrani posamezniki, ki so z enim ali več vrhunskimi vzponi pomembneje zaznamovali preteklo leto. Tem alpinistom je bila podeljena nagrada za posebne dosežke v alpinizmu. Nekateri je predlagala in izbrala skupina za izbor, nekateri pa smo dodali na KA PZS. Letos smo tudi prvič podelili nagrado za življenjsko delo na področju alpinizma. Primerjava alpinističnih vzponov in njihova ocena je vedno težka ter nehvaležna naloga, tudi letos je bilo tako. Naš izbor ni absolutna resnica in upam, da se tega vsi zavedamo. Izbor je samo najboljši približek, za katerega smo se potrudili po najboljših močeh. Za konec želim vsem nagrajencem in nominirancem v letu 2014, da bi presegli lanske dosežke in se vedno varno vrnili domov.«*

Najuspešnejša alpinistka – Anastasija Davidova (AO PD Ljubljana–Matica)

Nastja Davidova je ena izmed najboljših slovenskih alpinistk zadnjega obdobja. Predvsem se posveča skalnemu plezanju, a ji ni tuje tudi zimsko – kombinirano plezanje. V 2013 se je udeležila odprave v Patagonijo, kjer je opravila odličen vzpon na Fitz Roy, poleti nadaljevala s plezanjem doma in v Dolomitih, sezono pa kronala z odličnim prostim vzponom v Frenejskih stebrih. Nastja nadaljuje tradicijo visoke plezalne ravni slovenskega ženskega alpinizma.

- Fitz Roy, Afanassieff (Filo Noroeste), 6a+/A0, 1600 m, tretji ženski vzpon Mermoz, Via Argentina, 6a+, 600m
- Mont Blanc, Freney face, »Bonington«, 7a+, 500 m+ 200 m, NP
- Šite, Debela Berta, VIII+, 500 m, RP
- Cima Ovest, »Cassin-Ratti«, 7a, 450 m, NP
- Marmolada, »Schwalbenschwanz«, VI, 800 m, NP
- Marmolada, Gogna, 7, 800 m, NP
- Meisules dla Biesces, »Alfa e Omega«, VIII+/IX-, 200 m
- Sass Pordoi, »4 giorni un'estate«, 7a, 600 m, NP

- Aig. Croux, »Que cherches tu Jean-Marie«, 6c, 320 m, NP

Najuspešnejši alpinist – Luka Krajnc (AO PD Celje – Matica)

Luka Krajnc je eden najboljših slovenskih vrhunskih alpinistov nove generacije. Njegov vsakoletni seznam najtežjih smeri je izjemen. Na visoki ravni pleza tako skalne kot kombinirane smeri. Leto 2013 je začel odlično z novo težko smerjo na patagonski Fitz Roy, nadaljeval z velikimi alpskimi stenami, sezono pa končal z odpravo v Tibetu. Z zanimanjem bomo spremljali Lukovo alpinistično pot tudi v prihodnje.

- Patagonija, Fitz Roy, V stena, The Real Kekec, 6c+, A2, 1300 m, 5 dni, 800 m PRV.
- Patagonija, Cerro Torre, JV greben, 7b, WI5, A1, 1200 m, 2 dneva, 2. vzpon po odstranitvi večine svedrovcev
- Dauphine, Rateau, Le empire des sons, M6, 550 m, NP/Flash, 14 h, 1. PP
- Patagonija, S stolp Paine, Zuko traverse, 6b+, 650 m, 8 h, PRV.
- Dauphine, La Meije, Z Couloir direct, M6, 800 m, NP/Flash, 12 h
- Patagonija, El Mocho, Dulce de leche, 7a, 800 m, 9h, PRV.
- Vršac, Zaprti oddelek, VIII+/IX-, 900m, 16h, 300 m PRV.
- Dolomiti, Marmolada, Moderni časi, VIII-, 850 m, 14 h,
- Chamoniške igle, Freno+prečenje igel, V+, M, 2000 m, 2 dneva
- Himalaja, Ice tooth, Severni ozebničnik, 60°, 900 m, 2 dneva

Najperspektivnejši alpinist – Martin Žumer (AO PD Radovljica)

Martin Žumer je predstavnik mlade generacije slovenskih perspektivnih alpinistov. Morda to ni naključje, saj prihaja iz AO Radovljica, kjer že po tradiciji prihajajo odlični alpinisti. V 2013 je bil eden redkih slovenskih alpinistov, ki je pozimi plezal v najvišjih stenah naših gora. Plezal je na visoki ravni tudi poleti, jeseni šel na odpravo v Tibet, sezono pa ponovno končal s klasično zimsko ponovitvijo v naših stenah.

- Triglav, Čopov steber, V+, A1, 100 m, 19 h, ZP
- Šite, JLA, M6, A1, 350 m, 2 dneva
- Debela peč, Lessi se vrača, VIII/VI, 500 m, 9 h, 1. PP
- Martuljek, Louis Cifer, M8-, 100 m, v vodstvu, 3 h
- Begunjska Vrtača, Vertigo world, M6, 400 m, 4 h
- Aniča Kuk, Rumeni strah, 7c, 200 m, 6h, v vodstvu
- Petit Dru, Allain-Leinenger, VI, 800 m, 13 h
- Tibet, Ice Tooth (6200m), V steber, TD, V+, 900 m, 2 dneva, PRV.
- Šite, Herlc-Kočevar, M5+, 500 m, 9 h
- Martuljk, Mokre peči, Trije zbegani dnevi, M7, WI6, 100 m, prvi v navezi, 2 h

Nagrada za življenjsko delo na področju alpinizma – Tone Škarja (AO PD Kamnik), več [o tem na >>>](#).

Andrej Grmovšek (AO APD Kozjak Maribor), nagrada za posebne dosežke

Andrej Grmovšek je vsekakor eden najboljših skalnih plezalcev zadnjega obdobja. Njegov spisek vsakoletnih smeri je vedno znova osupljiv. V letu 2013 je začel sezono v Patagoniji, potem pa odlično nadaljeval skalno sezono, med drugim tudi s prvo ponovitvijo legendarne Korenine v Steni.

- Korenina, VIII+, 1000 m, NP/oz. flash
- Torre Norte (Paine), Zuko traverse, V 5.10+, 650 m, 8 h, PRV
- Predostenje Križevnika, Strela, IX-, R, 220 m, PRV.
- Križevnik, Lepotna napaka, VIII, 230 m, NP, PRV
- Marmolada, Millenium, IX+ (IX-), 160 m
- Meisules dla Biesces, Alfa e Omega, VIII+/IX-, 200 m
- Vežica, Črna Mačka, VIII+, 250 m, NP

Domen Kastelic (Akademski AO), nagrada za posebne dosežke

Domen Kastelic je v zadnjih letih močno dvignil raven svojih alpinističnih vzponov. Prav razveseljivo je kako pogumno in premočrtno se loteva največjih alpskih sten. Tudi v letu 2013 je bilo tako. Po dobrih vzponih doma in v Alpah je sezono kronal z novo smerjo na nepalski šesttisočak.

- Nepal-Rolwaling, Kang Nachugo (6650 m), JZ stena, Monsoon, 75°, 1500 m, 17 h, PRV.
- Les Drus, North Couloir, ED, VI/A1/5/M6, 850 m, 16 h
- MKM+Šite+Hudičev steber, Gilberti+Belač-Zupan+Hudičev steber, V+, 800 + 500 + 550, povezovalni vzpon, 16 h od Belopeških jezer do Vršiča
- Les Droites, Jackson, ED, V/5+/M5, 1000 m, vse v vodstvu, 9 h
- Šite, Debela Berta, VIII+, 500 m, RP, 10 h
- Bosconero, S stena, Futuro Incerto, VIII, 650 m, NP, 9 h

Janez Svolfjšak (AO PD Kranj), nagrada za posebne dosežke

Janez Svolfjšak je predstavnik najmlajše generacije slovenskih perspektivnih alpinistov. Že v preteklih letih je opozoril nase, v 2013 pa je strmo dvignil svoj plezalni nivo in predvsem v poletni skalni sezoni nanizal serijo odličnih težkih prostih ponovitev. Sezono je dopolnil še z dobrimi rezultati v tekmovalnem lednem plezanju.

- Triglav, Jugov steber z Obrazom sfinge, XI/VII,V-/IV, 950 m, prvi v navezi, 12 h
- Triglav, Na drugi strani časa z Čopovim stebrom, VIII/VII,VI+/V, 1000 m, PP, 10 h
- 11.8.2013, Ojstrica, Nečjeva smer, VII+, 500 m, NP, plezal kot prvi, 12 h, 3. P
- Vežica, Črna mačka, VIII/VII, 200 m, NP, prvi v navezi, 2,5 h
- Dolomiti, Sella towers (Meisules), Via Dolomieu, VIII/VI, 250 m, NP, 5 h
- Vežica, Perčičev steber, VIII-/VI, 150 m, NP, plezala izmenično, 3 h
- Šite, Steber, VIII-/VI, 500 m, NP, prvi v navezi, 8 h
- Kogel, Amonit, VIII-/VII, 250 m, 7ur, Tine Marenče
- Marmolada, Moderni časi, VII+/VIII-, 850 m, NP, 12 h
- Bad Gastein, Supervisor, WI6, 270 m, PP, 5 h
- Rezultati v tekmovalnem lednem plezanju:

3. mesto: Svetovno mladinsko prvenstvo U22, Saas Grund, Švica in

8. mesto: tekma svetovnega pokala, Kirov 2013, Rusija (1. uvrstitev v finale na tekmah svetovnega pokala).

Marko Prezelj (AO PD Kamnik) in Tomaž Jakofčič (Akademski AO), nagrada za posebne dosežke

Marko Prezelj in Tomaž Jakofčič sta vrhunski alpinista, ki že vrsto let plezata na zelo visoki ravni. V 2013 sta združila moči in z izostrenim občutkom za nove linije preplezala dve novi moderni prvenstveni smeri v severni triglavski steni. Tomaž je dodal dvema iz Triglava še novo smer v Tofani Di Rozas.

- Triglav, Planinski grabež, VII+/VIII-, A1, 1000 m, PRV
- Triglav, Kaveljc VIII-, 1000 m, PRV
- Tofana Di Rozas, Vidia, VIII+, 450 m, 9 h, PRV. (Tomaž Jakofčič)

Luka Lindič (AO PD Celje – Matica), nagrada za posebne dosežke

Luka Lindič je predstavnik mlajše generacije novodobnih slovenskih alpinistov, ki vsako leto opravi serijo vrhunskih vzponov. Njegova motivacija in način kako se loteva alpinizma je lahko vzgled marsikateremu slovenskemu in svetovnemu alpinistu. V 2013 se je predvsem posvetil jesenski himalajski odpravi ter v pripravljalnem obdobju nanizal serijo odličnih vzponov, med drugim tudi solo ponovitev Peturejskega grebena in prvo ponovitev legendarne Korenine v Steni.

- Mont Blanc, Peuterey Integrale, 5c, M, 4500 m, 15,5 h, solo
- Chamoniške igle, Freno+prečenje igel, V+, M, 2000 m, 2 dneva
- Tibet, Ice Tooth (6200m), Vzhodni steber, TD, V+, 900 m, alpski stil, 2 dneva, PRV.
- Georges de la Biaysee, Biaysee ta culotte, D9, 180 m, NP/Flash, 4,5 h
- Dolgi hrbet, Teranova+Spominska Saše Kamenjeva, M6,90°, 750 m, NP/Flash, 11 h
- Dauphine, Rateau, Le empire des sons, M6, 550 m, NP/Flash, 14 h, 1. PP
- Dauphine, La Meije, Z Couloir direct, M6, 800 m, NP/Flash, 12 h
- Ojstrica, Herletova, VI/IV-V, 450 m, 1 h, solo
- Triglav, Korenina, VIII+/VII, NP/Flash, 19 h, 1. P
- Petit Jorasses, Mon coeur espagnol, 7a, 750 m, NP/Flash, 8 h

Tadej Krišelj (AO PD Kamnik), nagrada za posebne dosežke

Tudi Tadej Krišelj je predstavnik mladih slovenskih perspektivnih alpinistov, ki že vrsto let opozarja nase z dobrimi vzponi. Leto 2013 je začel odlično v Patagoniji z novo smerjo na Fitz Roy, potem nadaljeval na visoki ravni s skalnim plezanjem doma, sezono pa končal na odpravi v Tibetu.

- Patagonija, Fitz Roy, V stena, The Real Kekec, 6c+, A2, 1300 m, 5 dni, 800 m, PRV.
- Patagonija, Cerro Torre, JV greben, 7b, WI5, A1, 1200 m, 2 dneva, 2. vzpon po odstranitvi večine svedrovcev
- Vršac, Zaprti oddelek, VIII+/IX-, 900 m, 16h, 300 m prvenstvene smeri
- Patagonija, El Mocho, Dulce de leche, 7a, 800 m, 9 h, PRV.
- Vežica, Aksa, VII+, 200 m, 3 h, 1. PP
- Vežica, Črna lepotica, VIII, 230 m, 4 h
- Dolomiti, Marmolada, Moderni časi, VIII-, 850 m, 14 h
- Himalaja, Ice tooth (6200 m), Severni ozebnik, 60°, 900 m, 2 dneva

Tina Di Batista (AO PD Ljubljana–Matica), nagrada za posebne dosežke

Tina Di Batista je ena najboljših vrhunskih alpinistk zadnjega obdobja. Njen seznam vrhunskih vsakoletnih vzponov je že dolgoletna stalnica. Leto 2013 je začela odlično v Patagoniji, kjer je ponovno splezala na Fitz Roy. Kljub poškodbam je poleti vseeno nanizala nekaj dobrih vzponov nad Chamonix-jem.

- Fitz Roy, Afanassieff (Filo Noroeste), 6a+/A0, 1600 m, tretji ženski vzpon Mermoz, Via Argentina, 6a+, 600 m, 8 h
- Red Pillar Aig. du Batière, L'eau Rance d'Arabie, TD+/6b+, 300 m, 6 h
- Chandelle du Tacul, Bonatti-Tabou, TD+/6b+, 300 m, 5 h

NAJUSPEŠNEJŠI V ŠPORTNEM PLEZANJU v letu 2013

Komisija za športno plezanje PZS je ob koncu sezone 2013 sklenila, da kot običajno razglasi najuspešnejšo športno plezalko in plezalca, poleg tega pa podeli še tri priznanja za vrhunske dosežke ter pet priznanj mladim perspektivnim plezalcem za dosežene rezultate na tekmah svetovnega in evropskega mladinskega prvenstva. Prav tako je sklenila, da podeli tudi priznanje trenerjema najuspešnejše športne plezalke in plezalca.

Najuspešnejša športna plezalka – Mina Markovič (PK 6b Ptuj)

Preteklo sezono je brez dvoma ponovno zaključila kot najuspešnejša plezalka v tekmovalnem plezanju na svetu. Po srebrni kolajni na evropskem prvenstvu v težavnosti so sledile svetovne igre. Mina je domov prinesla zlato kolajno. Srebrna kolajna na evropskem prvenstvu v balvanih ji je prinesla še končno drugo mesto v kombinaciji. Sledil je prestižni master v Arcu, kjer je z zmago osvojila tudi to lovoriko. Celotna sezona svetovnega pokala je ves čas nakazovala, da bo na finalni tekmi v Kranju ponovno zelo napeto. Tokrat je bila še tretja zaporedna skupna zmaga v težavnosti za malenkost predaleč, zato pa je še tretjič zapored postala skupna zmagovalka svetovnega pokala v kombinaciji vseh disciplin. Naslov državne prvakinja ob koncu sezone je bila še pika na i zelo uspešne sezone.

Najuspešnejši športni plezalec – Domen Škofic (ŠPO PD Radovljica)

Domen si počasi in vztrajno gradi svoje mesto med najboljšimi tekmovalci v težavnosti na svetu. Preboj v finale mu je v pretekli sezoni uspel na polovici tekem in na eni je bil tik za stopničniki. Na mastru v Arcu pa je dokazal, da se ne boji stopiti še višje in s tretjim mestom pokazal konkurenci, da morajo v prihodnje z njim resno računati. V domačem prvenstvu pa je že drugič zapored osvojil naslov državnega prvaka.

Priznanja za vrhunske dosežke na tekmovanjih

Jernej Kruder (ŠPO PD Celje – Matica): Balvanske tekme svetovnega pokala so zelo nepredvidljive in zasedba v finalu se zelo pogosto menja. Jerneju je uspelo v Kitzbuhlu, kjer je osvojil odlično 6. mesto. V končnem seštevku pa je bil na 11. mestu.

Urban Primožič (PK Škofja Loka): Pred dvema letoma je z uvrstitvijo v finale na domači tekmi svetovnega pokala presenetil vse. Da to ni bil samo preblisk je ponovno dokazal v lanskem prvenstvu in na tekmi v Koreji izenačil svoj najboljši rezultat.

Maja Vidmar (PK Škofja Loka): Preteklo sezono je imela ponovno veliko dela s poškodbami in posledično s pomanjkanjem treninga. Toda prav ob koncu sezone je dokazala, da se je kljub vsem težavam sposobna

uvrstiti v finale na tekmah svetovnega pokala. Na evropskem prvenstvu pa je s četrtem mestom za las ostala brez kolajne.

Priznanja perspektivnim za rezultate na svetovnem in evropskem mladinskem prvenstvu

Martin Bergant (PK Škofja Loka): Srebrna kolajna na evropskem mladinskem prvenstvu v težavnosti v kategoriji kadetov.

Janja Garnbret (Šaleški AO): Evropska mladinska prvakinja tako v težavnosti kot tudi v balvanih v kategoriji st. deklic.

Matic Kotar (ŠPO PD Rašica): Evropski mladinski prvak v balvanih v kategoriji st. dečkov.

Sara Lukič (Šaleški AO): Bronasta kolajna na evropskem mladinskem prvenstvu v balvanih v kategoriji st. deklic.

Anže Peharc (ŠPO PD Tržič): Srebrna kolajna na evropskem mladinskem prvenstvu v balvanih v kategoriji kadetov.

OCENI SEZONE 2013

Ocena alpinistične sezone 2013 Komisije za alpinizem PZS:

Začetek zime 2013 je bil obetaven saj je bilo opravljenih kar nekaj klasičnih zimskih ponovitev v naših najvišjih stenah (Triglav, Debela peč, Jalovec, Špik, V. Mojstrovka, Šite, Dolgi hrbet). Prav tako je bilo preplezanih nekaj dobrih zaledenelih slapov in kombiniranih smeri. Slovenski alpinisti so plezali v Kanderstegu, Fournelu, v Avstriji, v stenah nad Chamonix-em. Alpinistična aktivnost se je proti koncu zime doma umirjala. Vzrok gre iskati v slabših ledno-snežnih razmerah, kar pa ni zaustavilo nekaj posameznih navez, ki so vseeno plezali v velikih stenah. Pohvalno.

Z začetkom pomladi so bili opravljeni številni dobri alpinistični smučarski spusti, tudi prvenstveni, ki so bili sicer redki v zadnjih zimah. Naveza je plezala na Lofotih, ponovno je bil obiskan Chamonix. Prva akcija reprezentantov je postregla z obiskom japonskih alpinistov, s katerimi so v sprejemljivih razmerah opravili nekaj zanimivih in dobrih vzponov.

Že kmalu po novem letu so prišle dobre novice iz Patagonije. Med številnimi vzponi so izstopali nova težka smer na Fitz Roy, odličen vzpon na Cero Torre ter redki vzpon ženske naveze na Fitz Roy. Navezi v Kanadi aprila ni šlo po načrtih, bolje je šlo maja navezi na Aljaski.

Skalna sezona se je tradicionalno začela v Paklenici z nekaj dobrimi vzponi. Naveza se je udeležila tradicionalnega britanskega mednarodnega srečanja v Cornwall-u. Junija so se začeli prvi resnejši vzponi v domačih stenah, julija prve resnejše proste ponovitve. Reprezentanti so plezali v češkem peščenjaku, KA je organizirala tabor za perspektivne alpiniste pod Marmolado, prvi odpravarji so odšli v perujske Ande.

Poletna skalna sezona doma je postregla s številnimi prvenstvenimi smermi in težjimi prostimi ponovitvami. Nove smeri so se vrstile ena za drugo celotno sezono, nekaj jih je bilo zelo težkih. Slovenski alpinisti so plezali v Dolomitih, nad Chamonixem, v Črni Gori. Opravljeno je bilo kar nekaj hitrih vzponov čez zahtevne alpske stene. Reprezentanti so plezali skalne in kombinirane smeri v Daufineji, Komisija za alpinizem (KA) PZS je ponovno organizirala ženski alpinistični tabor z namenom spodbuditi mlajše alpinistke k večji aktivnosti.

Skalna sezona se je potegnila tudi v jesen. Slovenski alpinisti so plezali na visoki ravni tako doma kot v tujini. Ponovno je bilo preplezanih kar nekaj prvenstvenih smeri na viski ravni ter resnejših prostih ponovitev. Zelo aktivno je bilo nad Chamonixem, v Dolomitih, doma in v bližnji okolici, nekaj plezalcev je plezalo v Yosemiteih. KA PZS je organizirala tradicionalni tabor za perspektivne alpiniste v Chamonix-u.

Jesenska odprava reprezentantov na Phola Gangchen, ki je bila hkrati osrednja odprava PZS v 2013, zaradi obilnih snežnih padavin ni izpolnila glavnega cilja. Novembra je najprej prišla dobra novica z Nepala, kjer je bila preplezana nova smer na šest tisočak, ter ponovno dobra novica s Patagonije, kjer sta bila opravljena dva vzpona na Fitz Roy.

Začetek zime je za krajši čas dovolil nekaj dobrih vzponov doma in v Zahodnih Alpah. Opravljenih je bilo nekaj dobrih ponovitev v zimskih razmerah kot v uvod v novo zimsko sezono.

Vsekakor je spodbudno, da je vodilno vlogo alpinistične aktivnosti prevzela nova generacija mladih slovenskih alpinistov, ki so povsem v toku sodobnih mednarodnih alpinističnih trendov. Spodbudno je tudi, da vodilni

generaciji sledi nov val mladih alpinistov, ki plezajo na visoki ravni. V sezoni se doma veliko pleza, tudi zelo dobre smeri. Pozna se navezanost na lokalne domače stene, včasih primanjkuje idej in kreativnosti pri iskanju alpinističnih ciljev. Starejši alpinistični generaciji vrhunskih alpinistov tega ne manjka, saj znajo najti atraktivne in vrhunske cilje tako doma kot v tujini.

Podobno je z odpravami. Želeli bi si več raziskovalnega in avanturističnega alpinizma z bolj izdelanimi idejami. Še bolj pa bi si želeli zanimanja za najvišja gorstva sveta. Če je bilo še nedavno tega potrebno delati selekcijo za sodelovanje v ekipi himalajske odprave, danes s težavo zberemo primerno ekipo, ki je sposobna splezati himalajski cilj na visoki ravni. To ni spodbudno. Kje so razlogi?

Prav tako ni spodbudno, da ni večjega sodelovanja med KA PZS ter odseki in posameznimi, zlasti izkušenimi alpinisti. V tako mali skupnosti kot je alpinistična, brez sodelovanja ne more biti pravega in načrtnega dela, kar edino vodi do kakovostnega dolgoročnega razvoja z vrhunskimi rezultati. Jasno je, da bodo vodilni alpinisti s karizmo vedno posamezniki, a brez širšega sodelovanja se ne bomo optimalno spopadali z izzivi časa.

Slovenski alpinizem je v obdobju, ko se dogajajo spremembe, več dimenzionalne. Od splošnih življenjskih okoliščin v slovenski družbi, do zmanjšanja finančne podpore s strani države namenjene alpinizmu, do sprememb pri organizaciji in vodenju alpinistične dejavnosti znotraj PZS (nič več KOTG in KA PZS, po novem vsa alpinistična dejavnost pod okriljem KA), konec koncev tudi menjave generacij z različnim pristopom, nazorom in idejami, itn. Postaviti bo potrebno novo vizijo slovenskega alpinizma. Kje smo, kam gremo in kam hočemo iti? Sprejeti realnost, se prilagoditi razmeram, jasno definirati cilje, kadrovsko okrepiti KA in narediti nekaj tudi za skupno dobro slovenskega alpinizma.

Kljub temu, da alpinistična sezona 2013 ne bo ostala v spominu kot sezona presežnikov, gledam v alpinistično prihodnost optimistično in menim, da z malo več pravega pozitivnega pristopa lahko obdržimo visoko raven slovenskega alpinizma danes in tudi v prihodnje.

Miha Habjan, načelnik Komisije za alpinizem Planinske zveze Slovenije

Ocena sezone 2013 Komisije za športno plezanje PZS:

Že vrsto let se po zaključku tekmovalne sezone z veseljem in ponosom ozremo na dosežene rezultate naših reprezentantov, njihovih trenerjev in selektorjev. Tudi v letu 2013 so po nekaj izjemnih sezonah slovenske športne plezalke in plezalci s presežki zaključili tekmovalno sezono.

Paradna disciplina ostaja ženska težavnost. Mina Markovič se je znova vpisala v zgodovino svetovnega športnega plezanja z vrhunskimi rezultati: 3 zmage, 3 druga mesta na tekmah za svetovni pokal, zmaga na svetovnih igrah v Caliju, skupno 1. mesto v kombinaciji svetovnega pokala, skupno 2. mesto v težavnosti svetovnega pokala in tri srebrne medalje na evropskem prvenstvu. Svetovno konkurenco je premagala tudi na eni najprestižnejših tekem, tradicionalnem Rock Mastru v Arcu, kar je lovorika, ki je doslej še ni osvojila. Skupaj z Jain Kim je bila v sezoni 2013 razred zase v konkurenci težavnosti. V deseti sezoni nastopanja v svetovnem pokalu je Mina dosegla že svojo 15. zmago.

Maja Vidmar, ki že 12 let dosega vrhunske rezultate, svoje bere dvanajstih zmag v svetovnem pokalu sicer ni povečala, nas je pa ponovno razveselila z odličnimi uvrstitvami in to kljub poškodbam, ki se jo pestile celo sezono. Dosegla je 6. in 8. mesto v svetovnem pokalu in 4. mesto na evropskem prvenstvu v težavnosti. V moški reprezentanci se vrstijo vedno boljše uvrstitve mlajše generacije reprezentantov. Tako je v težavnosti preboj v člansko elito dokončno uspel Domnu Škoficu, ki se je v svojem slogu – z medaljami - poslovil od mladinske kategorije. Na polovici tekem svetovnega pokala v težavnosti je bil v finalu. Z uvrstitvijo na zmagovalne stopničke na prestižnem mastru v Arcu pa je napovedal, da je sposoben tudi največjih rezultatov. Vrhunski dosežek je ponovil Urban Primožič s 5. mestom v težavnosti svetovnega pokala, svoje prvo finale pa je le za las zgrešil Jure Rztresen z 9. mestom na domači tekmi v Kranju.

V balvanskih tekmah svetovnega pokala, kjer se vsako leto bolj kaže specializacija discipline, je Mina Markovič dokazala svojo vsestranskost z dvema 5. mestoma in srebrno medaljo na evropskem prvenstvu. Med moškimi je najboljši slovenski balvanist Jernej Kruder dosegel odlično 6. in 7. mesto na posamičnih tekmah ter 11. mesto v skupnem seštevku svetovnega pokala v balvanih.

Dobrim rezultatom v članski reprezentanci sledi tudi mladinska reprezentanca. Na evropskem mladinskem prvenstvu so mladinci osvojili 9 kar medalj, od tega 4 zlate. Poleg Domna Škofica sta se izkazala najmlajša Janja Garnbret in Matic Kotar, ki sta že na svojem prvem uradnem mednarodnem tekmovanju osvojila zlati medalji. Janja je zmago ponovila tudi na svoji drugi mednarodni tekmi – evropskem prvenstvu v težavnosti. Med dobitnike medalj na mladinskih evropskih prvenstvih so se lani vpisali še Anže Peharc in Martin Bergant s srebrno in Sara Lukič z bronasto medaljo. Komplet treh medalj je v svojo bogato zbirko dodal naš najuspešnejši mladinec zadnjih let Domen Škofic: zlato v balvanih, srebrno v težavnosti na evropskem prvenstvu ter bronasto na mladinskem svetovnem prvenstvu v težavnosti. Za Domnom je zares izjemno uspešna in naporna sezona, saj se je poleg mladinskih prvenstev udeležil praktično vseh najpomembnejših članskih mednarodnih tekmovanj v težavnosti.

Slovenska organizatorja tekem za svetovni pokal Lorin Möscha s ŠPD Korenjak in Tomo Česen s PZS sta tudi lani upravičila pričakovanja pri izvedbi tekem za svetovni pokal na najvišjem nivoju. Kranjska tekma bo letos tradicionalno gostila že 19. finale svetovnega pokala, na naslednji svetovni pokal na Logu pa bodo ljubitelji balvanskih spektaklov morali počakati vsaj še eno sezono.

Športno plezanje se med športi v Sloveniji vse bolj uveljavlja, kar ne nazadnje dokazuje večkratna nominacija plezalcev v izbor najboljših športnikov leta v Sloveniji. Za ta napredek, vloženo delo in rezultate gre zahvala tako tekmovalcem, trenerjem in selektorjem, kot tudi številnim klubskim zanesenjakom in staršem, ki skrbijo za množičnost in razvoj športnega plezanja med mladimi.

Prihajajoča sezona 2014 bo nova priložnost za doseganje vrhunskih rezultatov slovenskih športnih plezalcev. Verjamemo, da se bodo reprezentantke in reprezentanti tudi tokrat izkazali, pri tem pa jim zaželimo kvaliteten trening brez poškodb, uspešne nastope in uživanje v plezanju na največjih tekmovanjih s slovenskim grbom na prsih.

Aleš Pirc, načelnik Komisije za športno plezanje Planinske zveze Slovenije

Dodatne informacije:

Zdenka Mihelič, predstavnica PZS za odnose z javnostmi, 041 222 358, zdenka.mihelic@pzs.si.